

AFGØRELSE

Ved e-mail af 26. januar 2018 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) oversendte praksisudvalget på *forskningsinstitutionen* (forskningsinstitutionen) en anmeldelse indgivet af *anmelder* (anmelder) vedrørende *anmeldte* (anmeldte), idet anmelder navnlig påstår, at anmeldte har forfalsket og dermed, at anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Anmelder gør gældende, at anmeldte har forfalsket i det videnskabelige produkt

Produktet

ved at have ændret eller udeladt data, hvorved forskningen fremstår misvisende.

Anmeldelsen indeholder herudover påstand om forhold, der vedrører tvivlsom forskningspraksis.

Nævnets resultat

Nævnet har behandlet sagen blandt andet på sit møde den 3. oktober 2019 og har i øvrigt på skriftligt grundlag truffet afgørelse om, at anmeldte ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer, dr.jur., ph.d. Jens Hartig Danielson (formand), professor, ph.d. Hanne Andersen, forskningsdirektør, ph.d. Ole Kirk, professor, dr.jur. Helle Bødker Madsen, professor, dr.med. Jørn Hounsgaard, professor, ph.d. Dorte Hammershøi, professor, ph.d. Anne-Mette Hvas, professor ph.d. Klemens Kappel og programchef, ph.d. Anders Smith.

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed

Anmelder har til støtte for anmeldelsen navnlig anført, at datamaterialet, der ligger til grund for [...], i det anmeldte produkt ikke, som anført i produktet, alene er baseret på dyr med kendte aldre, objektivt bestemt med biologisk sikkerhed, men i flere tilfælde er baseret på usikre, estimerede aldre på mærkningstidspunktet. Endvidere er flere dyrs aldre ved mærkningen estimeret i et interval, hvorfor anmeldte til brug for rapporten subjektivt har fastsat en alder, uanset at samtlige dyr i rapporten præsenteres med objektivt fastsatte aldre. Anmelder har desuden anført, at det ikke fremgår af det anmeldte produkt eller bilagene hertil, hvordan der

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

12. november 2019

Kontakt til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed sker via:

Sekretariatet for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed
nvu@ufm.dk

Styrelsen for Forskning og Uddannelse

Bredgade 40
1260 København K
Tel. 3544 6200
Fax 3544 6201
Mail sfu@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr.: 2018-04

Ref.-nr.
18/011030

er opnået kendskab til alderen på i alt 20 dyr fra [...], selvom alderen på disse dyr ifølge det anmeldte produkt er kendt. Anmelder har endvidere anført, at der må ligge et skøn bag den videnskabelige metode, der er anvendt til at fastsætte dyrenes kendte alder, hvis de ikke er mærkede som kalve. Da anmelder ikke kan få oplyst arten og graden af dette skøn, anfører anmelder, at dyrene fra [...] ikke kan betragtes som værende med kendt alder, idet kendt alder ikke kan gradbøjes i videnskabelig sammenhæng. Anmelder har herudover anført, at en gennemgang af mærkningsrapporterne vedrørende 18 dyr fra [...] viser, at alderen på seks af dyrene, i strid med det i det anmeldte produkt anførte, ikke er fastsat uden usikkerhed med mærkning fra toårsalderen, men på mærkningstidspunktet har fået skønnet en alder over to år, hvoraf alderen i tre tilfælde er skønnet i et interval. Det kan udledes af fangstrapporterne, at anmeldte har fejlberegnet alderen på syv af de 18 dyr.

Anmeldte har heroverfor indledningsvis anført, at det anmeldte produkt har været genstand for en intern faglig kommentering af to kolleger til anmeldte. Den faglige kommentering er at betragte som faglig sparring og fejltjek, men kan ikke sidestilles med den grundige og kritiske eksterne peer review-proces, som en videnskabelig artikel gennemgår, når den indsendes til et videnskabeligt tidsskrift. Endvidere har anmeldte anført, at der er tale om en banal forglemmelse, når der i det anmeldte produkt refereres til dyr med kendt alder. Anmeldte har herudover anført, at anmeldte og medforfatteren til det anmeldte produkt i 2012 havde diskuteret, hvor stor bestemmelsesusikkerheden måtte være på 12 af 17 dyr fra [...], og at de nåede frem til, at usikkerheden næppe ville være meget mere end ét år per individ, da fangst og mærkningen var foretaget af eksperter ved [...]. Anmeldte har desuden anført, at han ræsonnerede, at det blot ville resultere i øget residual-variation, såfremt usikkerheden var tilfældig, men dette ville ikke påvirke det gennemsnitlige aldersestimat systematisk, idet det analytiske hovedfokus primært var, om metoden var akkurat, det vil sige, om metoden ramte rigtigt i gennemsnit, snarere end om metoden var helt præcis på estimatet for det enkelte individs alder. Herudover har anmeldte anført, at det foreliggende materiale blev analyseret statistisk til brug for det årlige styregruppemøde i 2012 med de forbehold, der nu måtte være til materialets kvalitet. Da den afsluttende projektrapport skulle færdiggøres to år senere, blev resultatet af analysen fundet frem og skrevet ind i rapporten, men det væsentlige forbehold om den mulige usikkerhed på aldersbestemmelsen blev glemt. Anmeldte har endelig anført, at analysen, der ligger til grund for figur 5, side 26, i det anmeldte produkt, på ingen måde var afgørende for troværdigheden af det anmeldte produkts hovedresultater, da metoden, som blev anvendt ved analysen, er internationalt anerkendt som den mest præcise metode til aldersbestemmelse af [...].

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**

Retsgrundlag

Sagen er blevet behandlet efter lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Af bemærkningerne til lovens § 4, stk. 1, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne), fremgår:

Med bestemmelsen i stk. 1 foreslås det fastlagt, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter. Videnskabelig uredelighed og videnskabeligt produkt er defineret i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1 og nr. 6. Hensigten med bestemmelsen er at klarlægge, at nævnet alene har kompetence til at behandle sager om videnskabelig uredelighed, og at de forhold, som nævnet tager under behandling, skal have sammenhæng med en forskningsmæssig afrapportering, dvs. have fundet sted i et videnskabeligt produkt.

Definitionen af et videnskabeligt produkt fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 6:

Videnskabeligt produkt: Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 6, vedrørende vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt:

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d. afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Videnskabelig uredelighed er defineret i lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Definitionen af forfalskning fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 3:

Forfalskning: Manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer samt ændring eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende.

Det fremgår af lovens § 3, stk. 2, nr. 1:

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed, jf. stk. 1, nr. 1, omfatter ikke

- 1) tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen,

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 2, nr. 1, at:

Efter bestemmelsens nr. 1 foreslås det, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen. Med forslaget videreføres bagatelgrænsen i forhold til videnskabelig uredelighed, som er indeholdt i gældende rets definition af videnskabelig uredelighed, hvorefter kun alvorlige brud på god videnskabelig praksis omfattes af definitionen, og i den gældende bekendtgørelse om UVVU, hvorefter UVVU kan henlægge sager, hvor den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet. Tilfælde af ringe betydning forventes eksempelvis at omfatte plagiering af ubetydelige passager i metodeafsnit og lignende og helt perifere fabrikeringer eller forfalskninger af mindre omfang, som ikke har indvirkning på den udførte forskning. Sådanne tilfælde kan efter omstændighederne behandles af den relevante forskningsinstitution som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5 og § 19.

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**

Definitionen af tvivlsom forskningspraksis fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 5:

Tvivlsom forskningspraksis: Brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.

Nævnets mulighed for at oversende sager indeholdende forhold om mulig tvivlsom forskningspraksis fremgår af lovens § 17:

I tilfælde, hvor Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vurderer, at en sag kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, som af nævnet vurderes til ikke at være videnskabelig uredelighed, kan nævnet oversende sådanne forhold til den relevante forskningsinstitution til videre behandling.

Nævnets vurdering af sagen

Anmeldtes produkt

Det fremgår af lovens bemærkninger til § 3, stk. 1, nr. 6, blandt andet, at vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, og at et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, ofte vil være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Ved vurderingen af om det anmeldte produkt er et videnskabeligt produkt, har nævnet på den ene side lagt vægt på, at produktet betegner sig selv som en *videnskabelig rapport*, og at der med produktet fremlægges ny viden frembragt ved brug af videnskabelige metoder. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at anmeldtes institutionelle tilhørsforhold er oplyst i rapporten. På den anden side har nævnet lagt vægt på, at produktet ikke er fagfællebedømt inden offentliggørelsen.

På denne baggrund finder nævnet, efter en samlet vurdering, at produktet er et videnskabeligt produkt, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 6. Det kan konkret ikke føre til en anden vurdering, at produktet er lavet som led i myndighedsbetjening.

Betydningen af de påståede forhold

Nævnet lægger efter sagens oplysninger, herunder det som anmelder og anmeldte har anført, til grund, at i det videnskabelige produkt er alderen for 20 af de undersøgte dyr angivet som *kendt*, uanset at dyrenes alder er skønnet.

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**

Efter det der fremgår af navnlig det videnskabelige produkts kapitel 1, *Baggrund og formål*, lægger nævnet endvidere til grund, at det videnskabelige budskab i produktet navnlig drejer sig om den [...] demografiske sammensætning.

På den baggrund og efter en samlet vurdering af betydningen af det, der er anført om oplysningerne i produktet, finder nævnet, at de pågældende oplysninger har haft ringe betydning ved den samlede rapportering af forskningen, jf. lovens § 3, stk. 2, nr. 1.

Nævnet finder derfor, at der ikke foreligger videnskabelig uredelighed, jf. lovens § 16, stk. 1.

På baggrund af sagens oplysninger vurderer nævnet, at sagen kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis. Nævnet oversender derfor sagen til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Nævnet beklager sagens lange behandlingstid. Den skyldes bl.a. tekniske problemer, der opstod i forbindelse med overgangen fra Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed og samtidig stor udskiftning i sekretariatets ansatte.

Jens Hartig Danielsen
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed